

A soproni Szent Jakab-kápolna

2012 augusztus 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [1](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Sopron legkorábban kialakult településrésze a Szent Mihály-domb, feltevések szerint már a keresztény avaroknak is itt volt templomuk. A város ési temetőjében a lelkeket mérlegelő Szent Mihály ifi angyal tiszteletére emelték az 1200-as évek elején a ma is álló, idközben sokszor és sokféleképpen átépített templomot. A körülötte lévő, fallal védett cinterem már az Árpádok korának utolsó évszázadában megtelt a város halottaival, bítésére nem lévén lehetőség, a szentelt földből kihantolt, porladó maradványok tisztas tárolására úgynevezett ossariumot – csontházat – építettek. A kriptaszerű aléptményre emelték a Szent Jakab-temetőkápolnát, latinul carnariumot, amely a Szent Mihály-templom közelében, tle délre található, s ma is ravatalozóként szolgál.

Ez a kis kápolna Sopron legrégebb építészeti emléke. Alaprajzi formája, térszerkezete, az újkori, túlzó restaurálások nyomai mögöl is eltn? eredeti részletei a XIII. századnak azt a pillanatát idézik fel, amikor építészetünk a román stílust maga mögött hagyván átveszi a nyugati szomszédság irányából beköszönt? új divatot: a gótikát. A kisméret? kápolna küls? megjelenése, egyes részletei még a román kor ízlését rzik, de belépve már a csúcsíves korszak formajegyével találkozunk. Az épület két szerkezeti részből áll. Hajója középponti elrendezés?: egy szabályos nyolcszög hét oldala határolja, a sarkokon földön nyugvó falpillérekre támaszkodó gyámokról induló bordák futnak föl, az ívek közepén zárókben találkoznak. A szabályos centrális térhez kelet felé kis szentély kapcsolódik, szintén gótikus bordás k?boltozattal és faragott zárókvel. A falakba csúcsíves ül?fülkék mélyednek, amint a déli ablakok is gótikusak. A bejárat szokatlan módon nem a déli oldalán nyílik, hanem a templom felé es?, északi falán. A még román jelleg?, bélletes kapuzat timpanonjában roppant érdekes k?faragvány látható: középen keleties jelleg?, akantuszlevelekkel díszített paradicsomi életfa, amelyet kétfel?l acsarkodó, szárnyas fenevadak harapdálnak. Henszlmann Imre ezt írja róla a Magyarország csúcsíves stílm? emlékei cím?, 1880-ban megjelent munkájában: „A dombormvet inkább pogány alapon nyugvónak kell kinyilatkoztatnunk. Az életfa mythosa sokkal régebbi a bibliánál (...) életfának kell tartanunk az egyiptomi fát (...) a biblia elbeszélését a paradicsomról, valamint az özönvíz?l a héberek csaknem egyenesen és szó szerint a babyloniaiaktól vették át. Ismeretes az assyri és perzsa mythos az életfáról, és ide tartozik a középkor világ?rise, az Yggdrasil (...) a fa gyökerét rágcsáló sárkányokkal. (...) Jelentése, mint az enyészeté, a halálé, világos oly épület ajtaja fölött, mely halotti szertartásra van rendelve.”

A compostellai zarándokszent, id?sebb Jakab apostol tiszteletére szentelt soproni kápolnához hasonló korabeli épületek el?fordulnak a szomszédos Ausztriában, a nem messzi morva és cseh területeken, és a Dunántúlon, Észak-Magyarországon is megtalálni rokonait. A pincei csontkamra megteltével a város mészárosainak céhe új temetőkápolnát építtetett, amelyet Mária Magdolna kegyelmébe ajánlottak. A gótikus épületet a XVIII. században lebontották, a Jakab-kápolnát pedig az 1860-as és 70-es években a híres soproni épít?mester, Storno Ferenc „újította fel”. Mint ismeretes, a rendkívül buzgó Storno – a korszak historizáló szellemében, a m?emlékek hiteles meg?rzésének és helyreállításának korszakát megelőz?en – számos magyarországi középkori m?emlékünket renoválta a maga ízlése szerint. Ez történt Sopronban is. Csak az 1960-as évek m?emléki helyreállítása során sikerült eltávolítani a Szent Jakab-kápolna eredeti részleteit elfed? átfestések, átfaragások egy részét, azóta tükrözik híven a bels? tér letisztított gótikus tagozatai a XIII. század átmeneti stílusvilágát.

Ludwg Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláizról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló